ఇదేమైనా బాగుందా?

ఆయనేమో ఊళ్లో లేరు. మా అమ్మాయి దుర్గ వాళ్ల స్కూలు పిల్లలతో పిక్నిక్‌కి వెళ్లింది. అన్ని పనులూ చేసి పనిమనిషి వెళ్లిపోయింది రెండో పూట రాలేనని చెబుతూ. ఊరికే కూచోలేక ఎదుటి ఆలమారా సర్దితే అందులోంచి మా ఝాన్సీ చీటీ, ఏ రెండేళ్ల నాటిదో బయటపడింది. 'అంకురం' అనే గొప్ప సినిమా వచ్చిందనీ, తప్పక చూడమనీ.

రెండేళ్ల పై మాటగా ఝాన్సీని మరచిపోయే మార్పు నాలో ఏం వచ్చిందో నాకే వింతగా తోచింది. కొన్నేళ్ళపాటు ఆయన్తో హోరా హోరీ పోరాడి ఇక చేసేది లేక లోబడిపోయానో లేక రోజు రోజుకీ పెరిగిపోతున్న ఆయన ఐశ్వర్యానికి దాసురాలనైపోయానో .... ఎందుకంటే నా బాధలన్నీ ఎప్పటికప్పుడు మా ఝాన్సీకి ఉత్తరాల్లో చెప్పుకునే దాన్ని మరి.

దాని రైటింగు చూస్తూ ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా అలా పడక్కుర్చీలో కూలబడిపోయాను. దాని ఊసు తలుచుకుంటే చాలు. నా మనసు ఎంత వెనక్కైనా వెళ్లగలదు. ఏవైనా గుర్తు తెచ్చుకోగలదు.

❋

ఒకటా రెండా ఆరేళ్లపాటు దాన్తో కలసి చదువుకున్నాను. దాని అభిప్రాయాల ప్రత్యేకతని నేనెలా మరచిపోగలను!

మాట మరసకి పెళ్లి చూపుల తతంగాన్నే తీసుకోండి.

బుర్రా బుద్ధీ ఉన్న ఏ కన్యయినా దీన్ని ఆమోదిస్తుందా?

కాని ఝూన్సీలా దీన్నెవరైనా ఎదిరించగలరా!

"నన్ను కట్టిపడేసినా సరే కత్తికి బలేసినా సరే ఈ సిగ్గుమాలిన పనికి తలవంచను. పెద్ద పెద్ద కేకలేసేస్తాను. ఊరూ వాడా ఏకం చేసేస్తాను" అని కన్నవారి మీదే కాలు దువ్వగలరా!

"లలితా, పోనీ నువ్వే చెప్పవే. ఏదైనా కొనుక్కోడానికి మనం బజారుకి వెడతాం అనుకో. కొనుక్కునే వస్తువు మన దగ్గిర కొస్తుందా, మనమే వస్తువు దగ్గిరకెడతామా? కట్నాలు యిచ్చి మనం పెళ్లి కొడుకుని కొనుక్కుంటున్నాం కదా. వాడెవడే మధ్యని మనింటికి వచ్చి మనల్ని సెలక్టు చేసుకోడానికి? డబ్బు మనదీ - ప్రశ్నలు వాడివీనా? ఇందులో నీకే అసందర్భమూ తోచలేదూ?"

తోచకేం? ఆ రోజుకి అయిదో పెళ్లి చూపుల తతంగంకి తలవంచాను నేను. ఎప్పట్నించో వస్తున్న ఆచారం ఇది. నేనేమని బదులివ్వగలను!

"పోనీ మరో ముఖ్య విషయం"

"ఏమిటది?"

"మన పెళ్లిళ్ల వ్యవహారమే చూడు. అంతకు ముందు ఆడపెళ్లి వారెవరో వరుడు ఎరగడు. అయినా కట్న కానుకలు ఆశించి చెయ్యి జాచడం అనేది ఏ విధంగా చూసినా బిచ్చగాడి లక్షణమే కదా! ఇక్కడ యాచకుడు ఎవరూ, పెళ్లికొడుకు. దాత ఎవరూ, పెళ్లి కూతురు అప్పనంగా ఆస్తి చేజిక్కించుకునే దరిద్రుణ్ణి తరిమి తరిమి కొట్టక 'ఎదురు సన్నాహం' అనే పేరున బాజా భజంత్రీలతో ఆహ్వానమా! ఏ కాశీకో వెళ్లిపోతానని ఆ దౌర్భాగ్యుడు పోజుకొడితే 'అలా వద్దు, మా అక్కనిచ్చి పెళ్లి చేస్తానని' బావమరిది చేత బతిమాలించడమా! అన్నిట్నీ మించి అంత ఘోరానికి ఒడికట్టిన వాణ్ణి కొత్త బట్టలు పెట్టి దర్జాగా కూచోబెట్టి పదిమందిలో కాళ్లు కడగడమా! వాడి ఈ హోదాకి మూలకారణమైన పెళ్లికూతురు పాపం ఏదో తప్పు చేసినట్లు తలవంచుకు కూచోడమా! ఇలాంటి 'కసాయివాడూ, మేకా' కథకి పెద్దలందరూ మద్దతు పలికి ఏ వీడియోవో తీసి రికార్డు చేసి దాచుకుని, ఇంటికొచ్చిన ప్రతీ పెద్ద మనిషికీ బలవంతాన చూపించ డమా...."

ఇలా సాగేది దాని ధోరణి. ఇది ఏదైతేనేం? ఇది ఇంతే. మన వాళ్ల సాంప్రదాయమూ, సంస్కారమూ అంటూ ఏటా కొన్ని లక్షల కళ్యాణ మంటపాల్లో బాజా భజంత్రీలు మోగిపోతున్నాయి. అప్పటికే రెండేళ్లై కాపరం చేస్తూ పురుడు పోసుకోడానికి నేను మా పుట్టింటికి చేరాను కూడా.

ఆఖర్న చేసే శుభకార్యం అంటూ, బాగా డబ్బున్న వాళ్ల సంబంధం దొరికిందని మురిసిపోతూ, లేనిపోని భేషజాలకు పోయి పెద్ద ఎత్తున చేసిన నా పెళ్లి ఖర్చులకే మా వాళ్లు ఓ వంతు చిదిగిపోయారు. మా ఆయన గొంతెమ్మ కోర్కెలకు తట్టుకోలేక క్రమంగా చతికిలబడిపోయారు. నిజంగా నా పురిటి ఖర్చులకి తట్టుకొనే శక్తి అప్పటికి వాళ్లకి లేదు. ఆయనకి తెలీకుండా ఓ జత గాజులమ్మేసి నేనే ఎలాగో కమ్మికొచ్చాను. పురుటి ముందు జబ్బు చేసి నన్ను ఓ ప్రైవేటు హాస్పటల్లో చేర్చవలసి వచ్చింది. పట్టుకున్న గుండె జబ్బు వదలక మా అమ్మే ఓ పేషెంట్ అయితే నాకేం చేస్తుంది? మా

చిన్నక్కా పెద్దక్కా పై ఊళ్లలో ఉన్నారు. ఇక మా ఊళ్లో నాకు ఝాన్సీయే తోడైంది.

ఝాన్సీ వాళ్లమ్మగారు ఊరుకోలేక పోయింది.

"నీ తోటి వాళ్లందరికీ పెళ్లిళ్లై బుద్ధిగా కాపరాలు చేసుకుంటున్నారు. పిల్లా పాపా కలిగి పచ్చగా బతుకుతున్నారు. నా పిల్లలైనా ఏ ఒక్కరూ ఇలా లేరమ్మా ... ఈ పిశాచి ఏ అమావాస్య నాడు కడుపున పడిందో ... ఇదెక్కడి పిల్లో ఏం లోకమో ... పెళ్లి చూపులకైనా కూచోదుట ఇదెక్కడి చోద్యమో ... ఇక దీనికి పెళ్లెలా అవుతుందో .... ఎవర్తో నయినా లేచిపోతుందో ఏమిటో...."

"ఈ దిక్కుమాలిన పెళ్లి తంతుకి వంతపాడే కన్న లేచిపోవడమే బెటరమ్మా ... ఎవరైనా సరైన వాణ్ణి చూపించి పుణ్యాం కట్టుకుందూ, ఎంచక్కా లేచిపోతానూ..."

-అని తల్లితోనే పరాచికం, ఏం చెప్పను!

సరే, ఆ పురుటి రోజుల్లో రాత్రుళ్లు నా దగ్గిర పడుకుని నాకు చేసిన సాయం ఇంతా అంతా కాదు. సాయమా, పొరపాటు! జీవిత కాలం అంతా ఉండిపోయే మహోపకారం! పురుటి ముందు రోజుల్లో నాతో హోరాహోరీ వాదించి, ఎలాగో ఒప్పించింది. ట్యూబెక్టమీ చేయించుకోడానికి. 'పిల్లల్ని ఎందుకు కనాలో ఎలా పెంచాలో కనీస జ్ఞానం లేని ఏ తల్లికీ తండ్రికీ ఇంకా భూభారం పెంచే హక్కు లేదు' అని నాకు నచ్చ చెప్పింది. అంతకు ముందే నా ఉత్తరాల ద్వారా మా వారి దోపిడీ లక్షణాలు బాగా పసిగట్టి ఉందేమో, 'అవకాశం వచ్చింది. వదిలిపెట్టకు' అని నన్ను హెచ్చరించింది. భర్త అమెరికాలో ఉన్నాడనీ అనుమతి పత్రం తర్వాత సంపాదించి పంపడానికి తనదే పూచీ అనీ లేడీ డాక్టరమ్మకి హామీ పత్రం రాసిచ్చి ఆ పని కాస్తా చల్లగా చేయించేసింది. అప్పుడే మా దుర్గ పుట్టింది. దుర్గాబాయి దేశ్‌ముఖ్ పేరు ఝాన్సీయే సూచించింది.

ఆడదాన్ని కన్నందుకే మా ఆయనా వాళ్ల వాళ్లూ అనరాని మాటలంటూ ఆడపిల్లకి బారసాల కూడా ఏమిటని నోటి కొచ్చినట్టు ఉత్తరాలు రాస్తూ ఎంతో హింసించారు. నెలలపాటు వాళ్లు మళ్లీ యిటు తిరిగి చూడలేదని బెంగపెట్టుకుని, అదో అవమానంగా భావించి, రోగం పెంచుకుని, మా అమ్మ కన్ను మూసింది. పేరుకి వచ్చి ఇంట్లో సామాన్లేమయినా ఉంటే తగువులాడుకు తన్నుకుపోయారుగాని మా అక్కల్లో ఏ ఒక్కరూ నా కన్ను తుడిచినవారు కాలేకపోయారు.

దుర్గని ఎత్తుకుని పుట్టెడు కష్టంతో ఇల్లు చేరిన నన్ను గుమ్మంలోనే మా ఆయన దులిపి దుళ్ల కొట్టేశారు. ఇక ట్యూబెక్టమీ విషయం ఏ ఆడది మొగుడి దగ్గర దాచగలదు! తిట్టిన ఆ బూతులు నా నోటితో నేను చెప్పలేనివి. 'ఎంత దారుణానికి ఒడి కట్టిందే మీ అమ్మ? అల్లుడితో మాట మాత్రమైనా చెప్పకుండా ఇలాంటి వెధవపని చేయిస్తుందా? ఉండు, దావా వేసి దీన్ని జెయిల్లో పెట్టిస్తాను' అని రంకె లేశారు - ఆ కోపంలో ఆవిడ చచ్చి నెల దాటిందనే విషయం మరిచిపోయి! అక్కడితో ఆ కసి మా ఝాన్సీ దిశ మరలకుండా చల్లారిపోడం నా కొద్ది అదృష్టాలలో ఒకటి.

శరీరం రకరకాల హింసలకి గురైనా మనసు మాత్రం ఎదురు తిరుగుతూనే ఉండేది ఆ రోజుల్లో. తరతరాల్నుంచీ విలువలన్నీ తనకి మాత్రమే అనుకూలంగా తీర్చిదిద్దుకుని ఈ సంఘాన్ని తయారు చేశాడు మగాడు అనేవాడు. పిల్లల్ని పెంచే పద్ధతిలోనే ఇప్పటికి కూడా ఆడపిల్లని హీనంగా చూసే ఏర్పాట్లన్నీ సజీవంగా వర్ధిల్లుతున్నాయి. సంఘ నీతీ, సాహిత్యరీతీ ఆ పద్ధతిలోనే ఎప్పట్నుంచో నిరాటంకంగా రాజ్యమేలుతున్నాయి. చిన్నప్పుడు ఎదిగే వయస్సులో ఝాన్సీ నాలో నాటిన భావ

జాలమూ, పురుటి రోజుల్లో అది నాకు చదివి వినిపించిన విప్లవ సాహిత్య ప్రభావమూ కొన్నేళ్ల పాటు నన్ను ఊపిరాడనివ్వలేదు. అనారోగ్యమన్నది నా జీవితంలో ఎరగను. పురిట్లో చేసిన జబ్బూ, ఆపరేషను తర్వాత కలిగిన చికాకూ చాలా తొందర్లోనే సర్దుకున్నాను. అయిదేళ్ల ఆడపిల్లల్తో ఒప్పుల కుప్పా ఒయ్యారి భామా ఒకటే కాదు. కోతి కొమ్మచ్చి ఆడ్డానికి కూడా రెడీగా తయారయింది నా శరీరం. కాని నేను ఆడదాన్ని. ఇప్పటికే ఎన్నిటికో తలవంచి సర్దుకుపోతున్న మామూలు స్త్రీని. ప్రకృతి ప్రసాదించిన బలమే కాక సంఘం ఇచ్చిన ఆమోద ముద్రాబలంతో యజమానిగా తయారయిన మొగుడి ముందు బానిసగా తల ఊపక నేను చేసేదేముంది! అన్నిటినీ మించి ఆర్థిక పుష్టి ఆడదానికి అత్యవసరమనే అతి ముఖ్య విషయం విస్మరించాను. ఇక తను రకరకాల దోపిడీ విధానాలతో ఆడదాని వనే మాట దేవుడెరుగు, మనిషిననే మాట కూడా మరచిపోయేలా కండిషన్ చేసి పారేశాడు. నన్ను మా ఆయన.

రోజంతా ఒళ్లు విరుచుకుని మర బొమ్మలా చాకిరీ చేసి అన్నీ సమకూర్చి పెట్టినా మగతనం విజృంభించేది, పడకగదిలోనే కదా! మనకి బాగా ఆకలైనప్పుడు 'నిన్నెలా ఉడక బెట్టాలే మేకా, ఎన్ని ముక్కలుగా చితక్కొట్టాలే కోడీ, ఎప్పుడెప్పుడు నిన్ను చప్పరించాలే చేపా?' అని వాటిని అడగం. మన యిష్టం, మన రాజ్యం. పురుషాహంకారి రాక్షస రతి క్రీడా అలాంటిదే. "నా వంట్లో బాగు లేదు. ఈ ఒక్క రాత్రీ నన్ను వదిలెయ్యండి బాగు లేదు. రేపు చూసుకుందాం' అని పెళ్లాలు ఎంత కాళ్లా వేళ్లా పడినా, ఓవేళ పక్క గదిలో ఊహొచ్చిన పిల్లలు వింటున్నా, 'అదేం కుదర్దు. ఆ 'రేపు' ఏదో యివాళే' అంటూ విజృంభించకపోతే అది మగ పశువు ఎలా ఔతుంది మరి? ఇక నా విషయంలో అయితే 'పిల్లలు పుట్టకుండా చేసుకుని పెళ్లి కూతుర్లా తయారయావ్. ఎంత మందికైనా ఏకకాలంలో జవాబు చెప్పేలా కనబడుతున్నావ్. నా ఒక్కడి దగ్గరేనా నీ టెక్కులు?" -అంటూ మరింతగా రాత్రీ పగలూ అనకుండా మీద పడిపోయేవాడు.

తిరగబడలేని నిస్సహాయతతలో నన్ను నేనే తిట్టుకునే దాన్ని. కళ్ల ముందు పిల్ల లేకపోతే ఎక్కడికో, అతను సూచించిన 'నా దిక్కున్నన చోటికే' పారిపోయేదాన్ని. ఏడుస్తున్న మనసుకు ఊరుకో పెట్టడానికి ఎలాగో తీరిక చేసుకుని ఎవరూ చూడకుండా ఉత్తరాలు రాసి ఝాన్సీకి పోస్టు చేసేదాన్ని.

ఇప్పుడనిపిస్తోంది అవన్నీ నేనే రాశానా అని!

ఓ సారి నా ఉత్తరం చేతిలో పడి ఝాన్సీ వాళ్లన్న చాలా గొడవ చేసి పారేశాట్ట. "ఈ ఝాన్సీకి ఎలాగా పెళ్లవదు. పెళ్ళైన వాళ్లకైనా స్థిమితంగా కాపరాలు చేసుకోనివ్వదు కాబోలు. ఇదేదో నూరిపోయ్యకపోతే లలితలాంటి నెమ్మదస్థురాలు, వాళ్లాయన మీద ఇంత అసహ్యంగా రాస్తుందా?' ' అక్కడతో ఊరుకోలేదుట వాళ్లన్న. పోస్టుమేన్‌ని పిలిపించి ఆ కవరూ, నీ రైటింగూ చూపించి ఇలాంటి కవర్లొస్తే వెంటనే చించేస్తే ఒక్కొక్క కవరుకి అయిదేసి రూపాయల చొప్పున ఇస్తానని బేరం పెట్టేడుట. ఆ సంగతి రాస్తూ ఝాన్సీ యిలా కలిపింది.

"తాళాలకి మారు తాళాలున్నట్టే బేరాలకి మారు బేరాలుంటాయని ఎరగడు మా సహోదర మహోదయుడు. అలాంటి కవరే వచ్చినప్పుడు రహస్యంగా తెచ్చి నాకిస్తే పదేసి చొప్పున ఇస్తాననే ఒప్పందం ఎప్పట్నుంచో అమలు జరుగుతోంది మరి!"

ఎవరో అదే పనిగా కాలింగ్ బెల్ మారుమ్రోగించడంతో మళ్లీ ఈ లోకంలోకి వచ్చి వీధి తలుపు తీశాను. ఇంతా చేస్తే పేపరు బిల్లు వాడు. అదేదో చెల్లించి తలుపు వేసేసి మళ్లీ కూచుని ఆ చీటీ చూశాను. అప్పుడే గుర్తొస్తే ముందు రోజు పేపరు చూసి వెరిఫై చేసుకున్నాను. 'అంకురం' మళ్ళీ వచ్చిందిట. ఇంటి పనులన్నీ నిమిషాల మీద పూర్తి చేసి తలుపులన్నీ వేసేసి మేటనీ షోకి తయారయిపోయాను. వీధి తాళం వేసేసి కనబడిన ఖాళీ ఆటో ఎక్కేశాను.

మరుక్షణం థియేటరు 'అభిరుచి' లో బాల్కనీలో ఎఫ్ - 12 సీట్లో ఉన్నాను. చిత్రం మొదలెట్టిన మొదలు ఆ రేవతి పాత్రలో లీనమైపోయాను నేను. ఎక్కడున్నానో తెలియనంతగా పిచ్చీ వెర్రీ ఎత్తిపోయాను. ఒక మంచి పని కోసం దేన్నైనా ఒదులుకోగల ఆ పాత్ర ఒంటరిపోరాటం నన్ను నిలువెల్లా ఓ కుదుపు కుదిపింది. ఇంతకు మించిన అద్భుతం ఆ థియేటరులోనే ఎదురుపడుతుందని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు! అదే సినిమాకి వచ్చిన ఝున్సీని ఆ షో అవగానే కలుసుకున్నాను!

ఆటోలో మా యింటికి వెడుతూ దార్లో ఎన్నో కబుర్లు చెప్పుకున్నాం. ఎమ్మే అయ్యాక ఏదో కంప్యూటర్ కోర్సులో అప్పుడే ఏడాదై చేరిందిట అది. వేరే పార్ట్ టైమ్ జాబ్ చేస్తోందిట. ఆఫీసుకి దగ్గరగా ఆ ఊళ్లోనే వేరే సమస్త సదుపాయాలూ ఉన్న చిన్న వాటా తీసుకుని తనదైన ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు పెట్టుకుని ఏడాది దాటిందిట. ఉత్తరాలు రాయడానికి బద్ధకం కదా, నాలా రాయలేదు, సాధారణంగా ఓ కార్డు మీద గెలుకుతుంది. మహారాస్తే చిన్న చీటీ లాంటిది. నాకీ వివరాలు తెలియజేశానంది. అందలేదు మరి!

"అదేమిటే? ఆస్తి పంచేసుకుని మీ అన్నలిద్దరూ ఎవరి మటుకు వాళ్ళు వెళ్లిపోయారన్నావు కాదుటే..... ఇక మిగిలింది ఆ పాత పెంకుటిల్లూ, ముసలి వాళ్లయిపోయిన మీ అమ్మా నాన్నా. ప్రావిడెంటు ఫండూ, గ్రాడ్యుటీ మీ అక్క పెళ్లికే హరించుకుపోయాయని చెప్పేవు. అయిదొందల పించెను డబ్బుల్తో ఈ కరువు రోజుల్లో ఎలా బతుకుతున్నారనుకున్నావ్?"

"ఏం చెయ్యమన్నావ్. అట్నించి కూడా కో ఆపరేషన్ ఉండాలి కద. అక్కడుంటే రాత్రింబవళ్లు పెళ్లో పెళ్లో అని ఒకటే గోల. డబ్బు తన్నుకు పోయిన కొడుకుల మీద కొంచెమైనా కోపం లేదు. ఇంట్లో ఉండి అన్నీ చూస్తూ పోషిస్తున్న కూతురే బరువు. 'గుండెల మీద కుంపటి' అనే మాట ఎవడు కనిపెట్టాడో వాణ్ణి పెట్రోలు వేసి తగలెట్టాలి. తల్లిదండ్రులే మా మటుకు మమ్మల్ని మాకు నచ్చిన తీరులో బతకనివ్వరా! ముప్ఫైఏళ్ళు దగ్గర పడుతున్నా యింకా దాని మొహం దానికేం తెలుసు 'నిన్న మొన్నటి పిల్ల' గానే ఉన్నాను నేను! నెల నెలా రెండు వేలు సంపాదించి యింట్లో యిచ్చేస్తున్నా. ఆఖరికి నాకు తెలీకుండానే ఓ రెండో పెళ్లివాడితో సంబంధం నిశ్చయం చేసి కట్నంగా ఆ పెంకుటిల్లు అనుకున్నారుట. పెళ్ళంటూ నాకు చేసేస్తే 'అయ్యో ఆడపిల్ల పెళ్లి చెయ్యకుండా అలా ఉంచేశారు కదా.... అనే లోకనింద తప్పుతుంది కదా! ఆ పైన పెన్షన్ డబ్బులు యిస్తామని బతిమాలి పెద్దన్న దగ్గిరే బుగ్గి అవుతారట. బతకడంలో పరమార్థం కొరివి పెట్టించుకోవడమే కదా! ఇలాంటి దిక్కుమాలిన ప్లాన్లని తట్టుకోలేక ఏ నూతిలోనో ఉరకడానికి నేను వరవిక్రయం నాటి కాళిందిని కాను. సంగతి తెలిసిన ఆ రాత్రికి రాత్రే అన్నీ కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు వాళ్లకి చెప్పేసి, నా సామాన్లు తీసుకొని ఓ ఫ్రండింటికి వచ్చేశాను. నాలుగు రోజుల్లో మంచి వాటా వెతుక్కుని ఇప్పుడున్న యింటికి వచ్చేశాను. ఎవరు గాని నా వ్యక్తిత్వం మీద దాడి చేస్తే అక్కడ ఓ క్షణమైనా ఉండలేను!"

విని ఊరుకోడం తప్ప దాంతో ఏం వాదించను! ఇంకా నన్ను అల్లరి పెట్టే ఓ ముఖ్యమైన ప్రశ్న మిగిలే ఉంది.

దాని పెళ్లెప్పుడుట?

ఆ సంగతి అడక్కుండానే ఆటో యిల్లు చేరిపోయింది.

అన్నట్లు అనుకోకుండా దాన్ని కలిసిన హడావిడిలో పై ఊరు వచ్చిన మనిషి చేతిలో ఓ బ్రీఫ్ కేస్ అయినా ఎందుకు లేదో, ఏ పని మీద వచ్చిందో కూడా అడక్కపోవడం నాకే ఆశ్చర్యమనిపించింది. ఓ ఫ్రెండుతో కలిసొచ్చి హోటల్లో దిగిందిట. ఏవో కంప్యూటర్ పార్ట్స్ కొనడానికి వచ్చేరుట. వాళ్ల కంపెనీ తరపున. రాగానే ఆ పని అయిపోయిందిట. ఫ్రెండు షాపింగ్‌కి వెడితే తనిలా మా యిల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చిందిట. తీరా వస్తే తలుపుకి గొళ్ళెం, దానికో పెద్ద తాళం కప్పు! 'అంకురం' సినిమా ఉందని తెలిసి అక్కడి కొచ్చి లక్కీగా నన్ను కలిసిందట.

శ్రీవార్ని కలవలేనందుకేం బాధ పళ్లేదు గాని దుర్గ ఎంతగా ఎదిగిందో చూడలేకపోయినందుకు బాధ పడింది. చాలా రోజుల తర్వాత కలసి భోం చేశాం.

"నీ కిష్టమని పెసరట్ల కూరా అరటిపువ్వు పచ్చడీ చేశాను. బాగా వచ్చాయా?" అంటూ కొసరి కొసరి వడ్డించాను.

"నా కిష్టమైనవి చేసినందుకు థాంక్స్. బాగా ఇష్టమైనవి ఇంకొన్ని ఉన్నాయి. అవన్నీ చేశావా మరి?" అంది.

ఈ రెండేళ్లలో యింకేం చేశానబ్బా! ఆ, గుర్తొచ్చింది. బీరువా తీసి ఆ మధ్య కొనుక్కున్న పట్టుచీరలన్నీ కుప్ప పోశాను. వంట గదిలోకి నడిపించి ఏడాదికి సరిపడే ఊరగాయలన్నీ కొత్త కొత్తవి. ఏవేం నేర్చుకున్నానో, ఎన్నెన్ని పెట్టేనో చూపించాను.

"ఎలాంటి ఉత్తరాలు రాసే దానివే! ఎంత చైతన్యపూరితంగా ఉండేవే అందులో సంగతులు! మొగుడనే వాడు ఎంత బ్రెయిన్ వాషింగ్ చేసినా, వ్యాపార దృష్టి తప్ప మరొకటి ఎరగని సాటి స్త్రీ లోకం ఎంత కిందకి లాగినా, నీ లాంటి నిప్పుకణిక యిలాంటి బుగ్గి తునకగా రాజీ పడిందంటే నమ్మలేకుండా ఉన్నాను. 'ఇదిగో ఇదీ నా ముందడుగు' అని కూతురికి దారి చూపించవలసిన దానివి స్నేహితురాలికి ఇంకా పట్టుచీరలూ ఊరగాయలూ చూపించే సిగ్గుమాలిన స్థితిలోనే స్థిరపడిపోయావా!"

దాని మొహం చూడలేక అటు తిరిగిపోయాను. ఇంకా చెప్పవలసినవీ, చూపించ వలసినవీ ఎన్నో ఉన్నాయనుకున్నాను. ఆ మధ్య మేం ఆలిండియా టూర్ వెళ్లి దేశంలోని ఇంచు మించు ప్రతీ దేవాలయమూ దర్శించి వచ్చాం. మంచి త్రీ బెడ్ రూం ఎపార్ట్‌మెంటు కొనుక్కున్నాం. కిందటేడు ఆయన నా పుట్టిన రోజుకి ప్రెజెంటు చేసిన వజ్రాల నెక్లెస్ యింకా బీరువాలో అలాగే ఉంది. ఇవన్నీ రెండేళ్లలో పెరిగిన మా ఐశ్వర్యం చాటేవే. దానికి జంకి కొన్నే బయట పెట్టేను. ఇంకానయం!

"నే యిలా అన్నానని నొచ్చుకోకే! నీలో వచ్చిన ఈ మార్పు నాకెందుకో గొంతుకలో పచ్చి వెలక్కాయలా ఉంది. నువ్వే ఆలోచించి నీకు నచ్చిన పద్ధతిలో ఓ నిర్ణయానికి రా. ఏదైనా నీ కూతురు గమనిస్తూ ఉంటుందని మాత్రం మరచిపోకు. సరే వస్తాను. కబుర్లలో పడి ఆలస్యమైపోయింది. హోటల్‌కి ఓ ఫోన్ చేసుకుంటానే."

మా టెలిఫోన్ తీసి హోటల్‌కి ఏదో నెంబర్‌కి డయల్ చేసింది.

"అవునండీ, రూమ్ నెంబర్ ఫార్టీటూ. డబుల్ రూమే. ఓసారి కనెక్షన్ ఇస్తారా?" అంటూ ఓ గడీ వెయిట్ చేసి, "ఎవరూ మధూ నువ్వేనా? షాపింగ్ పని పూర్తయ్యిందా? ఇక్కడ మా క్లోజ్‌ఫ్రెండు ఒకర్తుందని చెప్పేనుగా? డిన్నర్ అయిపోయింది. నువ్వూ అక్కడ కానిచ్చెయ్. ఓ అరగంటలో వస్తున్నా"

"మధూ ఎవరే? మధుమతా, మధుబాలా?"

ఝాన్సీ పక పక నవ్వింది.

"రెండూ కాదే, మధుసూదనరావని, మా కొలీగు, ఇద్దరం కలిసొచ్చి హోటల్లో దిగేమని చెప్పేనుగా!"

నా గుండె దడ దడ కొట్టుకుంది.

అనుకున్నది ఆచరణలో పెట్టగల ధైర్యశాలి ఏదైనా చేస్తుంది! తనకి నచ్చిన ఎవడ్నో రిజిస్టరు మేరేజి చేసుకుని ఉంటుంది. హనీమూన్‌కి ఇలా వచ్చి ఉంటుంది. ఆ మాటే అడిగేశాను. హేండ్ బాగ్ తీసి రెండు రకాల పిల్స్ చూపించింది. సెక్స్‌లో పాల్గొనే స్త్రీ పురుషులు వాడే ఫేమిలీ ప్లానింగ్ మాత్రలు అవి. ఎందుకైనా మంచిదని ఇద్దరూ వాడతారట.

దాని మెడలో పుస్తె లేనందుకు నేనేం ఆశ్చర్యపోలేదు. అతన్ని నాకు చూపించే ప్రయత్నం చెయ్యనందుకు మాత్రం బాధపడ్డాను.

"ఎలా ఉంటాడే, బాగుంటాడా?" అని అడక్కుండా మాత్రం ఉండలేకపోయాను.

"ప్రస్తుతానికి ఫరవాలేదు. ముందు ముందు చూడాలి"

"పోన్లే ఎప్పటికో అప్పటికి నీకు నచ్చిన వాణ్ణి కట్టుకున్నావ్ కద?"

"కట్టుకోవడం ఏమిటే నీ మొహం! ఇంకా మేం ప్రొబేషన్ పీరియడ్‌లోనే కదా ఉన్నాం.

"అయితే ప్రేమించుకుని ఉంటారు. మేరేజ్ డేట్ ఎలాగా ఫిక్స్ అయింది కదా అని ఇలా వచ్చేసి ఉండాలి, అవునా?"

" అదేం లేదు. ప్రాక్టికల్ యాస్పెక్ట్ తప్ప ప్రేమ అనే దోమని పొరపాటున కూడా జొరబడనివ్వం. రొటీన్ వర్క్‌తో బాగా టైర్ అయి ఉంటాం కదా..... మాకూ రిలీఫ్ కావాలి. టెన్షన్ అనేది రిలీజ్ కావాలి. దాని కోసం అప్పుడప్పుడిలా వస్తూ ఉంటాం.

నా ముఖంలో నెత్తురు చుక్క లేదు! ఎవడ్నో తీసుకొచ్చి పై ఊరి హోటల్లో సిగ్గు లేక కులకడమేగాక దానికో సమర్థన కూడానా!

"నువ్వు నిదానంగా వింటే నా యీ చర్యకి మరో జస్టిఫికేషన్ కూడా కనపడుతుంది విను. మన పెద్దవాళ్ళు మన ఆడపిల్లలకి వరుణ్ణి వెతుక్కునే ఛాన్సు జన్మలో ఇవ్వరు. డాక్టర్లయినా డాక్టరేట్లు తెచ్చుకున్నా డాటరు అన్నది పెళ్లిచూపుల తంతుకి తలవంచవలసిందే! విదేశాల్లోని ప్యాషన్లూ, సరుకులూ, ఉద్యోగాలూ జీతాలూ మనకి కావాలి గాని వాళ్ల 'డేటింగ్ సిస్టమ్' అంటేనే గుండె బాదుకుంటారు! ఇదేదో ప్రగతిశీలక ఉద్యమం అని నేననునుగాని ముక్కూ మొహం తెలీని వాడితో బిక్కు బిక్కు మనే కాపరంతో పోలిస్తే కొంతవరకూ నయమే. మన వ్యక్తిత్వం ప్రదర్శించడానికీ, అవతలవాడి వ్యక్తిత్వం తెలుసుకోడానికీ అవకాశం ఉంటుంది. ఇష్టం లేని వాడితో చావు దెబ్బలు

తిని పక్కమీదకి చేరి ఒళ్ళు హూనం చేసుకునే చచ్చు సెక్సు కన్న ఫ్రండ్‌తో ఎంజాయ్ చేస్తే తప్పేముందిట? తాళీ, వేవిళ్ళూ అంటూ సెంటిమెంటు పేరుతో కాసులు కొల్లగొట్టడానికి ఇది తెలుగు సినిమా కాదు. ఆడదానికే ఆపాదించి రాయబడిన శీలవంతుల పతివ్రతల కథలు సహజత్వానికి దరిదాపుల్లోకైనా రావు. శీలమనేది శరీరానికే పరిమితమై మనస్సుకుండే స్వచ్ఛత పక్కకి పెడితే, మధురవాణి లాంటి మానవతులు ఏమైపోవాలి?

ఇంకా మా ఝాన్సీ ఎంత సేపు లెక్చరిచ్చునో, ఇక్కడి వెంబరిచ్చింది కాబోలు టెలిఫోను మ్రోగి అవతల్నించి మధుసూదనరావు కాబోలు ఏదో మాటాడేడు.

"నువ్వే ఆలోచించు లలితా... మన మటుకు మనం తెగించి మనకి తోచిన మంచి పద్ధతి ఎంచుకోకపోతే మరి బయట పడలేం. చాలా వరకు మన పెళ్లిళ్ల మేకపోతుని కసాయి వాడికి డబ్బిచ్చి కట్టపెట్టడమే! ఈ దోపిడీ వ్యవస్థలో నిలిచేది యజమానీ, బానిసా సంబంధమే. సంస్కర్తల సత్కార్యాలన్నీ చంక నాకిపోయి వ్యాపార దృక్పథమే ప్రపంచాన్ని ఏలుతోంది. స్నేహితుడిలాంటి వరుణ్ణి ఎంచుకుని సుఖపడాలంటే ఈ నాటి కన్యలకి కొన్ని ఎక్స్‌పర్‌మెంట్సు తప్పవు. ఇందులో ఫెయిలయినా నాకేం విచారం లేదు. వొస్తా. మళ్ళీ కలుస్తా"

నాలో తుఫాను రేపి ఝాన్సీ వెళ్లిపోయింది.

'ఎంతగా చదువూ, సంస్కారం ఉన్న అమ్మాయి ఎలా చెడిపోతోందో!' అనిపిస్తుంది ఝాన్సీ ఉదంతం విన్న ఎవరికైనా. అది చెడిపోడమో, నిస్సహాయురాలైన ఓ కన్య బాగుపడ్డానికి తీసుకున్న కఠినమైన నిర్ణయమో దాంతో ఇంత పరిచయమున్న నేనే చెప్పలేకపోతున్నాను. ఇంతకీ బాగుపడ్డానని నేను బావుకున్నదేమిటో నాకే అర్థం కావడం లేదు!

(రచన జన్మదిన సంచిక, ఫిబ్రవరి, 1999)

✿